

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 16 de Maig de 1913

Núm. 114

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE

LEXOSOS HABITACIONS

QUARTO DE BANY I BUTXA

AGUSTI CASANOVAS

Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES

SERVEI DE GRAN LLUIMENT

PER A BANQUETS

TOTS PER A UN. UN PER A TOTS

EL BRUCH

Domicili social: Concepció, 14.

Associació Mutua de Segurs sobre la Vida, legalment constituïda amb arreglo a la llei de 14 de maig de 1908, per lo tant intervinguda i fiscalitzada per l'Estat.

REUS. L'unió fa la força

Fi de l'Associació. — L'Associació EL BRUCH, permet éter i constituir un dot per als fills, una herència per a la família i en particular un capital per a matrimonis que pensin en el dia de demà en que la soletat d'un dels dos pot causar-los la misèria. Els sollicitants deuen tindre en compte que sols abonant en els quatre primers mesos del seu ingrés una módica quantitat per a gastos d'administració, podran assegurar un capital de 1.000 a 50.000 pessetes a base del verdader mutualisme.

Polices pagades fins a la fetxa 12, cobrant els seus hereders pessetes 4.744'00. - Quotes assegurades 1.293, formant un Capital inscrit de 1.293.000 pessetes.

La correspondència al Director General don A. Bieto Baldrich

(Anunci aprovat per la Comissaria General de Segurs.)

Crònica estrangera POLITICA ANGLESA

Amb una insistència odiosa, els enemics de l'actual govern liberal anglès acumulen obstacles en el seu camí. Això li produeix freqüents dificultats, greus algunes d'elles. Però, fins ara, el ministeri ha sortit victoriós de totes les intrigues i de tots els paranyos.

El famós "Escàndol Marconi" ha sigut un dels cops més forts pegats al govern. Moments hi va haver en que's va creure en el descrèdit dels ministres Rufus Isaacs i Lloyd George i en la caiguda del gabinet. Darrerament ha pres l'afar Mprconi un aspecte menys desfavorable per als ministres acusats.

Sembla prou avui que sir Rufus Isaacs i sobre tot Mr. Lloyd George no han fet cap negoci immoral amb les accions de la companyia Marconi americana, que'l primer va comprar i de les quals ne va cedir una part al segon. És evident, emperò, que la conducta de sir Rufus Isaacs fou imprudent. Havent fet el govern anglès concessions especials a la companyia Marconi anglesa i estant lligada aquesta pel llaç de nombrosos membres comuns amb la Marconi americana, les especulacions bursatils realitzades amb les accions de la darrera per ministres britànics obríen la porta als mals pensaments i oferien ocasió a les insinuacions i a les calumnies. Els personatges polítics, als quals s'ha d'atribuir el talent necessari per a apreciar certs perills, tenen el deure, no ja de mantindre's nets de tota immoralitat, sinó d'evitar les apariències d'immoralitat.

Mes de tal manera han volgut

aprofitar-se els enemics del govern de l'imprudència d'uns ministres, que'l públic ha acabat per reaccionar en favor dels acusats. Com que'ls fets no eren suficients per a demostrar l'immoralitat dels ministres, aquells fets han sigut inflats i desfigurats amb el fi de fonamentar-hi les pitjors deduccions. Però els interessats són homes de talent, d'habilitat i de energia, i no s'han deixat deshonrar així com així. La seva defensa ha sigut coratjosa i eficaç. S'han defensat i han escomès l'adversari. El castell d'infamia aixecat per aquests s'ha enfonsat.

Després d'algunes setmanes difícils, el govern de Mr. Asquith segueix novament la seva marxa. El desenllaç dels problemes plantejats s'acosta. Dies passats van ésser presentats altra cop a la Cambra dels Comuns els projectes de l'"Home Rule" irlandès i de separació de l'Església i l'Estat a Gales, rebutjats per la Cambra dels Lords. Això constitueix una etapa més en el camí que ambdós projectes han de recórrer per a arribar a la seva definitiva aprovació. La Cambra dels Comuns tornarà a aprovar-los. Els lords els tornaran a rebutjar i després d'aprovar-los per tercera vegada la Cambra dels Comuns, seran convertits en lleis per la sanció reial. Els tràmits que manquen ja no representen, en quant a temps, més que cosa d'un any.

Se deia temps enrera que'l govern liberal no duraria prou per a veure llestos tots els tràmits parlamentaris dels seus grans projectes, i que aquests, per consegüent, no s'arribarien a implantar. Emperò, els mesos passen i el govern liberal dura. Uns quants mesos més, i els "bills" famosos seran una realitat.

A. R. i V.

Notes polítiques

El Congrés regional Socialista

Han retornat als seus respectius llocs de delegats que van acudir al Congrés regional socialista celebrat a Mataró els dies 10 i 11 del corrent mes.

En les tres sessions que tingueren lloc hi prengueren part representants de nostra ciutat on resideix el Comité Central de la regió, de Barcelona, Sitges, Tarragona, Ribarroja, Bimboscals, Sabadell, Vilassar de Mar, Manlleu, Roda i altres poblacions.

La sessió inaugural la presidí el delegat de Mataró senyor Perlasia el qual donà la benvinguda als congressistes feliçment acudits de l'èxit de la convocatòria. Seguidament se constituí la taula de discussió que presidí fins a la sessió de clausura el senyor Durán. En l'ordre del dia se discutí la gestió del Comité Central Català i's revisà l'estat de comptes, que fou aprovat, de l'òrgane de la Federació en la premsa, nostra confrare local "La Justicia Social".

Llegides les altes i baixes de socis operades durant l'any, s'ha registrat un augment de 200 socis per lo qual el Congrés acordà veure amb satisfacció aquest progrés realitzat.

La delegació de Tarragona explicà les propagandes efectuades an aquest camp, a lo que's deuria que un dels proxims dies s'inauguri aquí l'Agrupació d'obrers agricultors.

S'acordà efectuar el proper agost un viatge de propaganda per tot Catalunya al qual han ofert la seva assistència els propagandistes Fabra Ribas, el doctor Besteiro i Virginia González.

Al tractar de les relacions que existeixen entre'l partit que integren la Conjunció Republicana Socialista, se votà una moció en el sentit d'haver vist amb disgust l'aproximació a la monarquia dels senyors Azóarate i Melquíades Alvarez.

S'acordà també realitzar una activa campanya contra l'imperialisme modern per lo que a l'anament d'armaments se refereix i's dirigiren expressius telegrames als Comités Socialistes de París i de Madrid, de fraternal salud.

En la darrera sessió el president pronuncià un discurs tancant el Congrés i exhortant a persistir en els ideals socia-

listes, únics—digué—que podran redimir al proletariat de la situació d'abandó en que'l tenen els governs.

L'absolució de Bertrán i Musitu

L'exsecretari municipal de Sitges don Bonaventura Julia i Masó presentà contra el diputat a Cortes senyor Bertrán i Musitu querrela per injuria per un article que aquest publicà respecte de dit senyor, quan aspirava al desampeny d'altre secretaris d'Ajuntament. Concedit per les Cortes el suplicatori per al processament del senyor Bertrán, ha acabat fa pocs dies el procés amb una sentència del Tribunal Suprem completament favorable a dit diputat. El fallo diu així:

«Que devem absoldre i absolvem al processat don Josep Bertrán i Musitu dels delictes d'injuria i calúnnia que li imputava el querellant don Bonaventura Julia i Masó, declarant d'ofici les costes processals. No hi ha lloc a lo sollicitat per la representació de l'acusat en el segon «ofici» del sen escrit de conclusions. Se cancela la fiança prestada per assegurar les responsabilitats pecuniaries d'aquesta causa. I's posi aquesta resolució en coneixement del Congrés dels Diputats, al que's retorna l'expedient administratiu que va remetre.»

Així per aquesta nostra sentència irrevocablement jutjant ho anunciem, manem i firmem.»

L'obertura de les Cortes

S'ha firmat el decret de convocatòria de les Cortes per al dia 26 del corrent.

No se sab encara qui serà el president del Congrés. Sembla que encara no s'ha convençut al senyor Azóarate, pero se segueixen fent actives gestions per a convence'l. Amb això hi ha el disgust que és de suposar entre'ls monàrquics, candidats a dita presidència, senyors Gaspar, Cobian i altres.

Es impressió general que'l govern den Romanones no subsistirà molt dies una vegada obertes les Cortes, si és que hi arriba. Car caurà vençut per les intrigues del mateixos liberals i per la forta oposició que li deurán fer els republicans, segons anuncien per l'impulsió de les seves promeses en lo del Cateisme i altres reformes per a fer. S'accentua la creència de que's for-

marà un gabinet de concentració presidit per en García Prieto.

Amb tot això sembla que correrà gran risc en el Senat el projecte de llei de les Mancornitats, pendent de la aprovació de la Cambra alta.

En Montero Rios ha fet noves declaracions contra el projecte, dient que és un perill per l'integritat de la patria. Som del parer de que si'l govern se sent impotent per a fer surar el projecte en el Senat i com a mida de transacció comença a acceptar esmenes, sortirà el projecte del Senat tant desnaturalitzat que's posarà a Catalunya en el cas d'haver-lo de rebutjar energicament, anc que no més sigui que per dignitat de poble ofès en son amor propi collectiu.

Assamblea lerrouixista

Dimenge que vé, 18 del corrent, se celebrará en el «Centro Republicano Radical Autonomista», del carrer de l'Hospital, la anunciada assamblea del partit radical lerrouixista d'aquesta «provincia» que havia de presidir don Alexandre en persona i que sembla serà presidida en absència d'aquest, pel senyor Pio i Pon, el de les frases célebres com aquella de que'ls lerrouixistes se proposaven anar al Manicampi per a venjar les catàstrofes de Cavite i Santiago de Cuba.

Assistirán a l'assamblea, lerrouixistes possibilistes i lerrouixistes anti-possibilistes, i sembla que s'estudiará i's cercarà la forma d'unir-los a tots en un sol centre i baix la mateixa disciplina de partit, per a lo qual se topará, segons impressions nostres, amb series dificultats.

No creiem que'ls del carrer de l'Hospital se resignin a abandonar als possibilistes, als seus amos i senyors; i sembla que aquesta serà la condició que deurán posar els de l'arraiwal per entrar en negociacions d'arreglo amb els seus ex-amics.

Per més que segons ens diuen, no fora extrany que'ls vegessim anar tots junts als possibilistes i lerrouixistes de l'Hospital i arraiwal, car entre aquests darrers hi ha tres o quatre nois que tenen més afany de figurar que altra cosa.

Aixó darrer per més que'ns ho asseguren ho hem de veure per a creureu.

L'elecció senatorial

Segons llegim entre'ls noms dels candidats que lluitarán en la propera elecció d'un senador per aquesta província, figura el del reformista don Tiberi Avila, catedràtic de Barcelona i entusiasta abolicionista de les corrides de toros.

Els regionalistes no pendrán part directa en l'elecció però farán un recompte de forces i prestarán el seu apoi al candidat que considerin més entusiasta partidari de les Mancomunitats.

Aixís se dedueix de lo que hem llegit en «La Veu de Tarragona».

La Diputació provincial de Barcelona

S'ha constituït la Diputació provincial barcelonina, reelegint president al senyor Prat de la Riba, i fent vis-president i secretaris, respectivament, als senyors Sostres Rey, Cabot i Bosc.

Els republicans han votat en blanc. Se presentà i aprovà la següent proposició, votant solament en contra el lerronxista senyor Valentí i Camp:

Primer. Ratificar tots els acords presos per la Diputació provincial durant l'anterior bieni, respecte al projecte de Mancomunitats, i d'una manera especial les bases de Mancomunitat Catalana que amb ella aprovaren les Diputacions de Girona, Lleida i Tarragona.

Segon. Prosseguir amb el mateix entusiasme i la mateixa fermesa totes les gestions necessaries per a que la abans dita aspiració de les quatre Diputacions Catalanes, se converteixi dintre del terme més breu possible en una realitat legal.

Tercer. Saludar efusivament a les Diputacions de Girona, Lleida i Tarragona, en contestació a les seves afectuoses comunicacions i comunicar-los-hi els anteriors acords.

Quart. Significar al Govern el fervent desig de la Diputació provincial de que'l projecte de Mancomunitats sigui aprovat en la vinenta etapa parlamentaria.

El futur ex-diputat

En Nongués tingué dies enrera a Tarragona una reunió d'arcales de la Circonscripció.

Segons el corresponal de «La Publicitat» a la veina capital, assistiren a dita reunió uns 70 arcales, amb lo qual el senyor Ballet se deu equivocar d'un zero, doncs no passaren de mitja dotzena els arcales que respongueren a la convocatoria den Nongués.

I encara perque digné que l'objecte de la reunió era traetar de la construcció d'escoles, o sinó el senyor Nongués s'hauria quedat en quadro, car ja es prou sapigut lo baix que està el paper polític d'aquest futur ex-diputat per intereum!

REUS

PER MENÉNDEZ I PELAYO

Satisfactori per demés és el resultat obtingut per la Comissió constituïda en aquesta ciutat per a aportar recursos amb destí al monument que ha d'erigir-se a Santander en honor de l'ilustre polígraf Menéndez i Pelayo. La qualitat i significació de les personalitats de Reus que s'han apressat a cooperar amb el seu óbol en pro d'obra tant culta i meritòria i que vé a saldar en part el deute de gratitud que Catalunya té amb el gran escriptor, és el dato més eloqüent i significatiu; constant-nos que molts dels que no han respost a la crida no ho han fet per manca d'entusiasme ni d'excel·lents desitjos. Heus-aquí la llista de dita suscripció, remesa per la citada Comissió organitzadora:

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes: Excm. Ajuntament de Reus 100, Joaquim Borrás i de March 15, Mateu Garreta i Fusté 5, Francisco Cabré i González 5, Anton Porta i Pallisó 5, Artar Masriera 5, Joan Bofarull i Baget 5.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes: Anton Pascual Cugat 5, Josep Simó Bofarull 5, Anton G. Escaló 5, Enric Izaguirre 5, Ramón Sanpons Granell 5, Josep M. Sunyer i Guardiola 5, Andreu Grau i Canals 5.

Alumnes de l'Institut general i tècnic

Tercer curs: Enric Bové, 1 pesseta.—Sebastià Barriach, 0'30.—Joan Jacob, 0'50.—Josep Garreta, 0'50.—Josep Carpa, 1 pta.—Pau Nadal, 1 pta.—Miquel Masriera, 1 pta.—Total, 5'30 ptes.

Quart curs: Ramón Cuadrada Gibert, 0'50.—Jaume Sabater Vallés, 0'10.—Jaume Galvada, 0'25.—Joaquim Blasco Roig, 0'15.—Total, 1 pta.

Quint curs: Anton Cantor, 0'50.—Ramón Anguera, 0'50.—Josep Ollé, 1 pta.—Miquel Vidal, 1 pta.—Tomás Salvat, 1 pta.—Anton Martínez, 0'50.—Agustí Vidiella Simó, 0'50.—Fere Maestres, 0'50.—Joan Torrents, 0'50.—Bernabé López Bago, 0'50.—Modest Capdevila, 0'50.—Eusebi Escat, 0'20.—Total, 7'50 ptes.

Sisè curs: Adelaida Bové, 0'50.—Cándida Masó, 0'50.—Manuel Cuadrada, 0'50.—Pere Sugrañes, 0'50.—Manuel Miró, 0'50.—Manel Bages, 0'50.—Josep Aixalá, 0'30.—Joan Simeón, 0'50.—Salvador Vilaseca, 0'50.—Jaume Julià, 0'50.—Modest Fabregat, 0'50.—Benet Pagés, 0'50.—Josep Arandes, 0'50.—Francisco Sugrañes Anguera, 0'50.—Anton Oliveres, 0'50.—Total, 7'50 ptes.

Col·legi d'Interns de Reus

Froilà Jaques, 0'35.—Josep Palau, 0'35.—Armengol Jaques, 0'35.—Celestí Carnicer, 0'35.—Joan Roig, 0'50.—Pere Anguera, 0'25.—Josep Arnau, 0'25.—Modest Alsina, 0'25.—Joan Piñol, 0'25.—Ernest Florenti, 0'25.—Pere Casanovas, 0'25.—Jaume Vallés, 0'50.—Ferrán Anlès, 0'25.—Anton Sans, 0'25.—Pau Figueras, 0'25.—Joaquim Pascó, 0'25.—Ernest Cort, 0'25.—Pere Solanes, 0'25.—Casimir Rius, 0'25.—Joan Adserà, 0'25.—Joan Llopart, 0'25.—Josep Planas, 0'25.—Joan Caixés, 0'25.—Enric Abelló, 0'20.—Francisco Muñoz, 0'25.—Pere Corominas, 0'25.—Enric Borrás, 0'25.—Total, 7'45 ptes.

Col·legi de Sant Pere Apòstol

Rafel Papaseit, 0'25.—Josep Sarró, 0'25.—Joan Mor, 0'25.—Baldomer Comas, 0'25.—Enric Aragonés, 0'25.—Joaquim Juncosa, 0'25.—Pere Rovira, 0'25.—Miquel Alimban, 0'25.—Ramón Pahi, 0'25.—Josep Marinelló, 0'25.—Josep Maria Sunyer, 0'25.—Francisco Grases, 0'25.—Marian Mullerat, 0'25.—Salvador Rull, 0'25.—Miquel Margalef, 0'25.—Francisco Montagut, 0'25.—Joan Piñol, 0'25.—Josep M. Sanpons, 0'25.—Santiago Ron, 0'25.—Frederic Juan, 0'25.—Domingo Alimban, 0'25.—Manuel Abelló, 0'25.—Angel Sánchez, 0'25.—Pere Surís, 0'25.—Pere Mañoz, 0'25.—Joan Ferré, 0'25.—Joan Mullerat, 0'25.—Pau Badia, 0'25.—Rafel Aleu, 0'25.—Ramón Griffoll, 0'25.—Manuel Cañadell, 0'25.—Joan Mangrané, 0'25.—Anton Constantí, 0'25.—Josep Álvarez, 0'25.—Pau Pascó, 0'25.—Sebastià Prat, 0'25.—Joan Palau, 0'25.—Josep Martori, 0'25.—Salvador Escoda, 0'25.—Salvador Salvadó, 0'25.—Anton Sarró, 0'25.—Joan Rull, 0'25.—Ramón Figueras, 0'25.—Anton Farrés, 0'25.—Casimir Jordi, 0'25.—Santiago López, 0'25.—Joan Vilà, 0'25.—Félix M. Zurita, 0'25.—Joaquim Vallés, 0'25.—Manuel Juncosa, 0'25.—Enric Gainart, 0'25.—Total 13'75 pessetes.

Total general: 217'50 pessetes. Reus 10 de maig de 1913.—Per la Comissió organitzadora.—El Delegat en el partit de Reus, Artur Masriera.

MERCÈ SALAS

Amb viva satisfacció hem vist que'l periódic barceloní «El Sport» publica el retrat de nostra paisana la jove i aventajada triple llengüera senyoreta

Mercè Salas que amb la companyia de la Sarquela de Madrid, se troba actualment a Barcelona actuant amb gran éxit al teatre de Novetats.

Dit periódic fa ademés un acabat elogi de la senyoreta Salas, diguent que ha conquistat al públic de Barcelona cantant «El barbero de Sevilla» perque a més de l'indisoutible prestigi de la seva bellesa femenina, posseeix tota la gracia, tota l'ingenuitat, tot l'encant que requereix la figura de «Rósina».

Acaba dient el citat periódic que com a triple llengüera, la senyoreta Salas, no tes res que envejar a les que figuren en primer terme en nostres companyies de sarquela.

Celebrem infinitament els éxits de nostra distingida paisana i ens plauria molt poguer tindre el goig d'aplaudir-la en un de nostres teatres.

ESPECTACLES

TEATRO CIRCO

Inauguració de la temporada a l'estiu de 1913

Gran companyia de declamació catalana, baix la direcció artística de J. Pons i Pagés, del Sindicat d'autors dramàtics catalans

DEBUT demà dissapte, 17 de maig, amb la comèdia en quatre actes:

SENYORA AVIA VOL MARIT

Lista de la Companyia

Primera actriu, Emilia Baró. Primer actor còmic, Domenech Aymerich.

Actrius: Baró Emilia; Huguet Carme; Pla Dolores; Roldán Carme; Sala Lluís; Vallés Antonia; Xirra Maria.

Actors: Aymerich Domenech; Bals Francesc; Baró Lluís; Bonet Joan; Capdevila Carles; Dluelles Enric; Martí Armengol; Martori Ramon; Mercader Fabià; Munt Rosés Joan; Pígnat Miquel; Sirvent Miquel.—Apuntador, Josep Puell.

Obres: «Senyora avia molt marit», «En Joan Bonhome», «Foc-nou», «El despatxiat», «La noia maca», «L'endemà de hodes», «Papá ministre», «Solixent», «L'avi», «Un cop d'estat», «Dissete de Gloria», «Apretats pero no escanyats o una llenga de mal camí», «L'ase de l'hortolá» i «Cura de moro».

ABONO de 8 úniques funcions baix els preus següents: Orger al ab intae

Proscenium de platea amb quatre entrades, 60 pessetes.—Id. principals amb quatre id., 45.—Palcos platea amb id. id., 50.—Id. principals amb id. id., 30.—Butaca platea amb entrada, 10.—Circular platea i primer pis amb id., 8.

L'impost del timbre a càrrec dels senyors abonats.

A DIARI.—Palcos platea sense entrada, 10 pessetes.—Id. principal sense id., 6.—Butaca platea amb entrada, 1'50.—Circular platea i primer pis amb entrada, 1'13.—Entrada general i de passeig, 47.

L'impost del timbre a càrrec del públic.

SA LA REUS

Avui sessions extraordinaries projectant-se un escullit programa en el que hi figuren les valioses cintes «Novela en el bosc» i «Rosa Bell, detectives».

Preus i hores de costum.

Informació Local

El president de la Secció d'Art del Centre de Lectura, don Conrad Felip, en atenció B. L. M. ens ha invitat a visitar l'exposició de pintures de nostra compatriota la senyoreta donya Adela Simó.

Agram l'atenció i prometem visitar i ocupar-nos de dita exposició.

A dos quarts de vuit d'aquesta tarda se reunirà l'Ajuntament en sessió pública de segona convocatoria, corresponent a la present setmana.

SIKERAL del doctor CANALS.

Es el millor refresc: 14 rals kilo.—De venda en els bars, cafés i establiments de begudes.—Dipositari en aquesta: H. MARINÉ, plaça de Prim, droguería.

En atenció B. L. M. el Comisari regi, president del Consell provincial de Foment, de Tarragona, don Estanislau Tell, ens ha remés un exemplar d'un follet sobre algunes malalties de l'oliver i la vinya, amb instruccions pràctiques i fórmules per a la seva extinció. Agram l'envio.

Hem rebut el tercer número de la revista catalana «Lectura Popular», biblioteca d'autors catalans, en el que s'hi publiquen les novel·les «La bofetada» i «Fidelitat» de l'eminent novel·lista en Narcís Oller.

Fabrica de Gorres. - Isidre Pons participa a la seva nombrosa clientela haver traslladat el seu despatx del carrer de Boule núm. 9 al carrer de Montserols 18 i Galí núms. 7 i 9.—Reus.

Demà se celebrarà al Teatre Principal de Tarragona un miting de ferroviaris, en el que hi pendrà part en Pere Ribalta.

En la Jefatura d'Obres públiques de la província s'ha rebut una comunicació de la Direcció general, en la que s'aprova la modificació de travesses metàliques del pont de l'Ebre a Mora, corresponent a la carretera d'Alcolea del Pinar a Tarragona.

Flores de taronger (solament d'agra roses, roelles, borratxa, etc., se compren en la FARMACIA SERRA, arraval de Santa Agna, 80, Reus.

Per a demà a la nit està anunciat el debut en nostra ciutat de la Companyia del Sindicat d'Autors dramàtics catalans, al davant de la qual hi ve el distingit escriptor en J. Pons i Pagés.

Es de desitjar que'l curt nombre de representacions de teatre català que s'han donat en nostra ciutat, se vegin força concorregudes.

Un despatx de Nova York diu que'l ministeri de Marina ha acordat que una gran esquadra vagi en bren a crear el Mediterrani, detenint-se en els principals ports.

Saboneria de Josep Forcades

Despatx: Sant Esteve, 28.

Propera la data en que finalitzarà el plaç d'admissió dels volants d'inscripció en el Catàleg dels principals exportadors espanyols; el Centre d'Informació Comercial del Ministeri d'Estat al cridar l'atenció del comerç espanyol sobre l'importancia d'aquesta obra que tant els ha de beneficiar, invita als interessats a que s'inscriguin a ella, d'acord amb les condicions fixades en el circular de 20 de març últim.

El volants d'inscripció podran obtenir-se en les Cambres de Comerç, Cambres Agrícoles, principals associacions mercantils i en el Centre d'Informació Comercial, del que's pot sollicitar també el prospecte, de verdader interès per a la producció nacional.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

S'ha publicat una real ordre del ministeri de la Governació fent pública la del de Gracia i Justicia ordenant als governadors civils exigeixin a les Diputacions provincials i Ajuntaments que encara no hagin construït presons correccionals o preventives amb arreglo al modern sistema de classificació que incloueix en els seus respectius pressupostos els crèdits necessaris.

Segons ens comunica el conserge del Matadero públic, senyor Gabiñan, des-

de avui s'efectuarán a les 8 de la tarda les operacions de matança en les sales de llanar i boví.

Aigua mineral de Caldas de Malavella

— VIOHY PRATS. — La sens rival i la més econòmica. De venda a les farmacies i ultramarins.—Dipòsit: Comestibles de Román Marimón; Plaça de Catalunya, 7, REUS.

En el saló cinematogràfic Sala Reus, s'hi donarán aquesta nit dues extraordinaries sessions en les quals se projectarán les hermoses pel·lícules «Novela en el bosc» i «Rosa Bell, detectives». Completarán el programa varies cintes totes d'art.

S'acaba de disposar que'ls governadors interessin dels pressupostos de les Diputacions provincials i dels arcaides que's facilitin quants datos existeixin en les oficines provincials i municipals al personal de la brigada especial de nivellació barométrica de la Direcció general de l'Institut geogràfic i estadístic, relacionats amb els estudis que tinguin fets.

PER A LLOGAR: Magatzems, cobert i pati. Oarme alt, cantonada a Sant Llorenç. Informarán en la mateixa casa.

SECCIO OFICIAL

Centre de Lectura

A tenor de lo disposat en els articles 29 i 30 del vigent reglament se convoca als senyors socis a les eleccions que tindran lloc el dia 23 del corrent de 10 a 11 de la nit per a l'elecció de president d'aquesta societat i renovació parcial de les Jantes seccionals de la mateixa. Reus 15 maig 1913.—P. A. de la J. de G.—El secretari, Pere Nolla i Ribas.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 15 DE MAIG DE 1913

datos facilitats per l'Agencia de don E. Fábregas

Entrades

«Cabo Roca» de Marsella, consignat a Peres. Càrrega general. «Espanya» d'Anvers, consignat a Mac-Andrews. Càrrega general. «Matias F. Bayo» de Barcelona; lo despatxa Lopez. Càrrega general. «Cabo Santa Pola» de Bilbao, consignat a Peres. Efectes.

Sortides

«Matias F. Bayo» i «Cabo Roca» per a Bilbao, Efectes. «Espanya» per a Amberes. Càrrega general. «Cabo Santa Pola» per a Marsella i escales; amb càrrega general. «Pedro Pi» per a Cetta. Càrrega general. «Joven Pepita» per a Port Vendres; amb bocois vi.

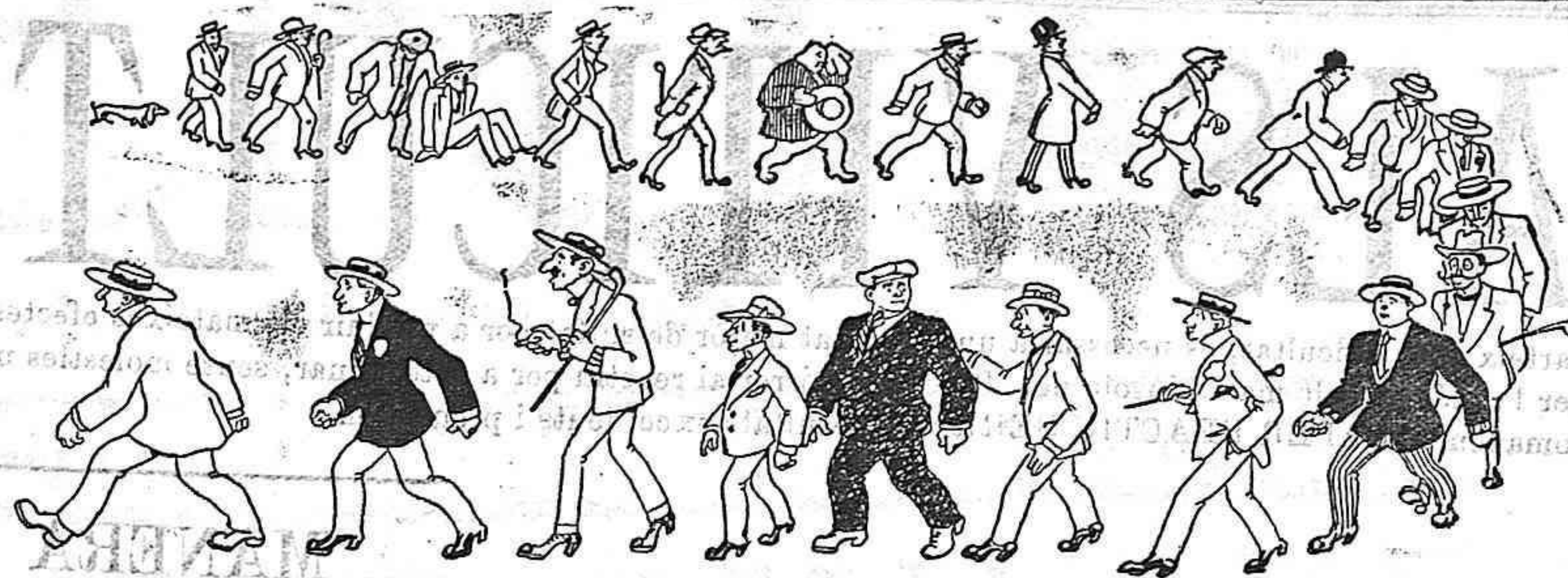
Anunci de sortides de valxells

Dia 16.—«Cortés» per a Hamburg, consignatari Mac-Andrews. Dia 16.—«M. Benlliure» per a Africa i Canaries, consignatari Masolas. Dia 16.—«Rioja» per a Cetta, consignatari Fábregas. Dia 17.—«Játiva» per a Marsella, Ribera i Génava, consignatari Masolas. Dia 17.—«Castillejos» per a Cetta, consignatari Fábregas. Dia 20.—«Maria» per a Liverpool; consignatari Mac-Andrews. Dia 20.—«Hesperas» per a Burdeos, Havre i Finlandia, consignatari Boada. Dia 22.—«Tiber» per a Dinamarca, consignatari Ferrer. Dia 26.—«Sardinia» per a Noruega; consignatari Boada. Dia 26.—«Hispania» per a Suecia; consignatari Boada. Dia 27.—«Tellus» per a Holanda, consignatari Ferrer.

CORREM EN BUSCA DE LES NOVETATS DE LA SASTRERIA

Monterols, 35. REUS QUERALT

Informació comercial diària per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums	
Blat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.	
» mitjà a 18'50 »	
» horta a 17'50 »	
» Comarca a 18'— »	
Ordí.—Aragó a 18'— »	quartera.
» Estranger a 10'75 »	
» Comarca a 11'50 »	
Moresch.—Aragó a 11'— »	
» Comarca a 11'— »	
» Estranger a 19'50 »	los 100 kilos.
Faves.—Comarca a 15'— »	quartera.
Favons.—Comarca a 15'— »	
» Andalusia a 15'— »	
» Estranger a 31'— »	los 100 kilos
Burdanyes.—Comarca a 16'— »	
Fesols.—Comarca a 16'— »	
» Urgel, a 16'— »	
Garrofes a 27 rals quintà.	
Situació del mercat. Sostingut.	
Farines y despullles	
Farina de 1. ^a a 44'— ptes. sach de 100 kilos	
» redona a 41'50 id. id.	
» 2. ^a B. a 35'— id. id.	
» 2. ^a B. a 31'— id. id.	
Farineta a 19'— ptes. lo sach de 70 kilos.	
Terçerilla a 13'— id. lo sach de 60 id.	
Trita a 26 rals lo sach.	
Segó a 23 id.	
Situació del mercat. Sostingut en farina. Ferma en segó i farineta.	
Ametlles	
Mollar en crosta a 63'— ptes. sac 50 Ks.	
Esperansa 1. ^a en gra a 125'— »	qq. 41.600
» 2. ^a a 132'50 »	
Comú del país a 120'— »	
» d'Aragó a 130'— »	
Llargueta a 135'— »	
Planeta a 135'— »	
Situació del mercat. Encalmat.	
Avellanes	
Garbellada a 52'— ptes. sac 58'4 kilos.	
Propietari negreta a 49'50 »	
» embarc a 46'— »	
En gra 1. ^a a 79'— »	quintà 41'600
Id. 2. ^a a 78'— »	
Situació del mercat. Encalmat.	
Pesca salada	
Bacallà: L'últim carregament arribat en el vapor «Hiram» portà excel·lents calitats, cotisant-se:	
» Islandia superior a 50'— ptes. los 40 k.	
» Id. primera 49 »	
» Id. segona 48 »	
» Noruega (ja en plaça) 46 »	
Venda encalçada. Son molt poc falagueres les noves d'origen per lo que fa referència a la nova pequera.	
Sardines:	
Cariños i Viveros medianillos de 12 a 14 ptes. miller.	
extra de 26 a 28 »	
doble extra de 28 a 31 »	
Ayamontés 3/E a 24 »	
id. 4/E a 26 »	
id. 5/E a 28 »	
id. extra a 30 »	
id. extra D a 32 »	
Tunyines: Existencies nul·les. S'espera algun pico de Canarias. L'únic mercat que té d'aqueix salat es Valencia, venent-se a preus fabulosos amb vendes al comptat.	
Segons costum de cada any, se preparen les Almadraves per a la segona quinzena del present mes en tirar els aparells per la nova costera.	
Esperits	
Destilats a vapor de 95 a 96 graus a 130 ptes.	
Id. de 94 a 95 » a »	
Rectificat de 96 a 97 » a 130 »	
Desnaturalizat de 88 a 90 » a »	
Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se's preus per no fabricarsen de vi.	
Vins	
Negre superior de 6 l/2 a 7 l/2 rals/grau.	
Id. corrent de 6 a 6 l/2 id.	
Blanch superior de 6 l/2 a 7 l/2 id.	
Id. corrent de 6 l/2 a 7 id.	
Rosat de 6 l/2 a 7 id.	
Mistelles.—Negra de 50 a 55 ptes. carga	
Blanca, de 48 a 52 id.	
Granata, de 50 a 55 id.	
Moscate, de 60 a 65 id.	
Situació del mercat. La disminució de negocis que com tots los anys té lloc en aquesta èpo-	

Sastreria LA FAMA

Arraval baix de Jesús, 12. — Reus

El duenyó d'aquest establiment, posa en coneixement del públic, trobar-se assortit de tota mena de genres de les últimes novetats per a la vinent temporada d'estiu

A l'alcans de totes les fortunes

Venda de trajos a preus mòdics al comptat i a plaços, per 250 pessetes setmanals, pot adquirir-se un hermós trajo:—Visiteu la Sastreria LA FAMA i quedareu convençuts de tot lo abans referit.

ARRAVAL BAIX JESÚS, 12.—REUS

ca, continua notantse certa fluixetat en les cotisations, operantse poc.

Olis	
Fi d'Aragó de 23'— a 24'— ptes. canti 15 ks.	
Fi d'Urgell de 22'— a 23'— rals cortà 3'75 »	
Fi del Camp de 22'— a 23'— »	
Segona bo de 18'— a 19'— »	
Classes fluixes de 17'— »	
De remolta vert de 90'— a 95 ptes. carga 115 ks.	
De remolta groch de 92'— a 98 »	
Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cucats valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg. los dolents o sigui d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.	

EDUARD RECASENS
Corredor de Comers Colegiat
Arraval Santa Agna, 55.—Teléfon 108

ORDRES DE BORSA
Cotisations diaries, demati y tarda.—Operacions a plas ab cambis en ferm

Interior.	81'05
Norts.	104'40
Alacants.	101'50
Orenses.	29'05
Andalusos.	69'70
Banc Colonial.	—
Río Plata.	—

BORSA PARIS
Norts. 478'—
Alacants. 468'—

CAMBIS EXTRANJERS
Barcelona: Francs. 8'70. Lliures. 27'40
Madrid: —

FUTURS DE COTÓ
Ordres per les Borses de Liverpool y New-York
Cotisations diaries.—Follets explicatius
COMPRA—VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferroviaries, Municipals de Barcelona y tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

CAMBIS CORRENTS
denats per la Junta Sindicat del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus

EXTRANJERS	
Londres 90 dij.	27'05 din.
Idem 8 dij.	—
Idem vista.	ops. 27'35 »
Paris-vista.	8'55 »
Marsella vista	—
Hamburg vista	—

VALORS LOCALS	
437'50 Gas Reusense	—
525 Industrial Harinera	—
650 Banco de Reus de Descuentos y Préstamos	—
25 C Reusense de Tranvias	—
200 C Reusense de Tranvias privilegiades 5'.	—
400 Electra Reusense	—
162'50 Empresa Hidrofrónica	—
190 Electro-Química Termal	—
540 Obligacions Manicomio Reusense.	—
3000 Manicomio Reusense	—
600 Institut P. Mata (2. ^a E.)	—
630 Institut P. Mata (3. ^a E.)	—
500 Obligacions Electra Reusense.	—

Terrocarrils

Servey que regeix desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona	
Surt a las 4'35 per Vilanova y arriba	8'12
» Vilafranca	8'37 (m)
» 6'54	9'2 (h)
» 8'40	13'27 (r)
» 14'13	17'40 (c)
» 17'16	20'34
» 21'32	23'36 (R)

AGRICULTORS i VINICULTORS

Si voleu evitar en absolut la propagació a vostres vinyes de les dolentes malalties com són el "Mildiu", "Blacrot", "Oidium" i les no menys perjudicials plagues insecticides com la "Altise"; "Pyrale", "Cochilis" i "Endenis", no oblideu que'ls millors i més eficaços remeis així com els més simplificats de tractament són "La Perfert" i el "El Cupriforme" per l'important casa de Beziers LA LITTORALE la qual els seus productes enològics i anticriptogràmics són coneguts i sollicitats en totes les més importants regions vinícoles franceses i espanyoles.

Demaneu llibrets explicatius que s'entreguen gratis a qui els solliciti.

A Reus: Dipòsit de productes enològics de "La Littorale" **A. MARTRA.** Galanes, 6, Drogueria.

Dipòsit general a Espanya: **E. DESFAUS,** Rambla Sta. Mónica, 4, según. — Barcelona.

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid

Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª - REUS

Métode nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentadures de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i corones d'or i porcelana.

Preus econòmics

Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuïta de 12 a 1 tots els dies excepte'ls dijous i dies festius

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILIA ULÉS

Gran fàbrica de mosaics hidràulics

Aquesta fàbrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir el genre en immillorables condicions de duració i permanencia dels colors.

Preus sense competencia.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

ESCOLA MILITAR "PRIM"

Donotea, 1, pral. (enfrent de la Fleca).—REUS

S'adverteix, que en el present any, deuen rebre l'instrucció militar que prevé la llei per a obtenir reducció del temps de servei en files, no tant sols els joves del reemplaç de 1913 que han pagat quota militar, sino que també deuen rebre-la els de 1914 que tinguin el propòsit de pagar dita quota i els del cupo d'instrucció (abans excedents de cupo) de 1912, els que amb arreglo a l'article 261 capítul XX de la llei de recrutament han d'esser cridats en l'any actual.

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY

Classes especials per als residents fora de la localitat.—Consulta gratuïta de tot lo que's refereix al Servei Militar Obligatori.

Per a informes i matricules:

REUS.—Plaça del Quartel, (Pabelló), núm. 3, 2.^{on}, 1.ª de 15 a 17 els dies feiners i de 11 a 13 els festius.

Agencia de Transports i Acarreus

DE **Baptista Argilaga**
Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192

Serveis diaris a domicili entre Mora d'Ebre, Lleida, Valencia i Barcelona
Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35
a MORA D'EBRE, Casanova i Tramunt, Palla, 7

NOTA: Servei especial d'acarreus.—Informes per a passatges per la línia Brasil, Rio de la Plata i Buenos Aires.

IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

